Culture and Development: Challenges and Prospects: (Autumn 2024) 2(1): 58-67 ISBN 978-99980-796-0-1

༄། ། དེང་སང་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ལ་བརྟེན་བོད་ཀྱི་རྒྱབ་ཐངས་ལ་འགྱུར་བ།།

ཞིབ་འཆོལ་པ།

ཀུན་ལེགས
ནོར་བུ་གླིང་རིག་གཏེར་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭའི་ལེགས་
བཤད་པ།

གཙོ་ཚིག

བོད་ཀྱི། དཔའ་བོ། རྣལ་འབྱོརམ། ལྷ་དར། ཕ་ཇོའི་དར། བཙན་དར།འགྱུར་བ།

བསྡུད་དོན།

སྤྱིར་བཏང་ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ གཡུས་སྒོ་སོ་སོ་ཚུ་ནང་ལུ་ ལྷ་གསོལ་བོན་གསོལ་དང་ བོད་ཀྱི་ བློ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་རྒྱབ་ཐོག་ལས་ རང་སོའི་གཡུས་ཁའི་ གནས་བདག་གཞི་བདག་ཚུ་ལུ་ གསོལ་མཆོད་ཕུལ་ནིའི་ལམ་སྲོལ་འདི་ དར་ཁྱབ་སྤྲོམ་སྤྲི་སོང་ཡོད་པའི་ནང་ལས་ སྤྲ་རོ་རྫོང་ཁག་ དོས་སྟེང་རྐྱེད་འོག་ནང་ལུ་ཡང་ བྱགཔ་སྦྱིས་ ལུག་མཆོད་ ཨ་མཆོ་བཅས་སྤྱི་འོག་གསུམ་ནང་ ལོ་ངོ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ ཚར་རེ་རྒྱབ་སྲོལ་ཡོད་པའི་བོད་ཀོའི་སྐོར་ལས་ ཞིབ་འཚོར་འབད་མི་འདི་གིས་ བོད་ཀོ་འདི་ ག་དེ་སྦེ་རྒྱབ་ཨིན་ན་དང་། ནམ་རྒྱབ་ཨིན་ན། ག་གིས་འགོ་འདྲེན་འཐབ་སྟེ་རྒྱབ་ཨིན་ན་ ཚུ་ཤེས་ཚུགས་པའི་ཁར་ ད་རིས་ནངས་པ་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གི་འགྱུར་བ་ལུ་བརྟེན་བོད་ཀོ་བརྩི་སྲུང་འབད་ནི་ལུ་ ཕན་གནོད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ ག་དེ་སྦེ་ར་བྱུང་ཡོདཔ་ཨིན་ན་གི་ སྐོར་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཞུ་ནི་ཨིན།།

དང་པ་ངོ་སྤྲོད་དང་འབྱུང་ཁུངས།

སྤྱིར་བཏང་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ གཡུས་སྒོ་ཁག་ལས་ཕར་རྒྱབ་སྲོལ་ཡོད་པའི་ བོད་ཀོ་ཟེར་མི་འདི་ ག་དེམ་ཅིག་ལུ་སླབ་སྨོ་ཟེར་བ་ཅིན་ བོད་ཀོ་ཟེར་མི་འདི་ དཔའ་བོ་རྒྱབ་ཐོག་ལས་ རང་སོའི་གཡུས་ཁའི་ གནས་བདག་གཞི་བདག་ཚུ་ལུ་ ལོ་དུས་ཀྱི་གསོལ་མཆོད་ཕུལ་མི་འདི་ལུ་སླབ་ཨིན་པས། དེ་འབདཝ་ད་ བོད་ཀོ་རྒྱབ་ནིའི་ལམ་སྲོལ་འདི་ དུས་ཚོད་འ་ནེམ་ཅིག་ལས་ འགོ་བཙུགས་ནུག་ཟེར་མི་འདི་ གཡུས་ཁའི་མི་ཚུ་ ག་ལུ་དྲི་རུང་ ག་གིས་ཡང་སླབ་མ་ཚུགས་པའི་ཁར་ ཡིག་ཐོག་ལུ་བྲིས་བྲིསཔ་ཡང་མེདཔ་ལས་ བོད་ཀྱི་རྒྱབ་ནིའི་ལམ་སྲོལ་འདི་ འ་ནེམ་ཅིག་ལས་འགོ་བཙུགས་ནུག་ཟེར་བའི་ དུས་ཚོད་འདི་ག་གིས་ཡང་མི་ཤེསཔ་ཨིན་པས།

ཨིན་ཧྲང་ཐིམ་ཕུ་རྫོང་ཁག ཕང་སྲིན་སྨུའི་བོང་གོའི་སྐོར་ལས་ ཨཔ་ཀུན་ལེགས་ཀྱིས་ སྤྱི་ལོ་༢༠༡༨ཟླ་༧པའི་ཚེས་༣༠རེས་གཟའ་ཉིམ་གྱི་ ཀུན་གསལ་ལུ་བཤད་དོ་བཟུམ་འབད་བ་ཅིན་ དེ་བསྐང་ཕང་སྲིན་མོའི་ གཡུས་ཚན་གྱི་མཇུག་ལུ་ཡོད་པའི་ སྲིནམོ་དེ་གིས་གཡུས་ཚན་དེ་ནང་གི་ མི་ཚུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཟ་སྟེ་ མི་བརྒྱུད་དར་མ་བཅུག་པར་བཞག་ཡོད་མི་འདི་ ཕ་ཇོ་འབྲུག་སྒོམ་ཞིག་པོ་གིས་མཇལ་ཞིནམ་ལས་ ཕ་ཇོ་རིན་པོ་ཆེ་གཡུས་ཚན་དེ་ནང་བྱོན་ཏེ་ གནས་ཁང་གཅིག་ཡང་བརྩིགསཔ་སྦེ་ དེ་ནང་བཞུགས་ཞིནམལས་ སྲིནམོ་དེ་དམ་ལུ་བཏགས་ཏེ ད་ལས་ཕར་སྲིནམོ་དེ་གིས་མི་ལུ་གནོདཔ་བཀལ་ནི་མེད་པའི་དམ་བཅའ་གནང་སྟེ་ མི་གི་ཚབ་མ་སྦེ་ ལོ་གསུམ་རེའི་བར་ན་གླང་རེ་ཟ་ཟེར་བཀའ་གནང་མི་དང་བསྟུན་ བོང་གོའི་སྐབས་གླང་རེ་བསད་དེ་ བོན་ཆོས་བོང་ཀོ་ཟེར་མི་འདི་ དཔའ་བོ་རྒྱབ་ཐོག་ལས་གསོལ་དགོ་པའི་ ལམ་སྲོལ་འདི་ཡང་ དེ་ལས་ཚུར་དར་ཁྱབ་སོང་ནུག་ཟེར་སླབ་ཨིན་པས།

དེ་བཟུམ་སྦེ་ ཕ་ཇོ་འབྲུག་སྒོམ་ཞིག་པོའི་རྣམ་ཐར་ནང་ལུ་ཡང་ ཕ་ཇོ་རིན་པོ་ཆེ་ གླིང་གཞི་སྤྱིའུ་ཕུག་བཞུགས་པའི་སྐབས་ གླིང་གཞི་གི་ཕྱུགཔོ་མ་སྟོང་ཟེར་མི་འདི་ ཁོ་རང་ཤུགས་སྦྲེ་ན་ཡོད་པའི་ཁར་ འབྲིམ་གཅིག་གིས་ བོའུ་རྩུང་མགུ་སྨྲུལ་དང་ མཇུག་བོང་ཀུ་འབད་མི་ཅིག་ཚར་ཡོད་མི་འདི་ ཕ་ཇོ་རིན་པོ་ཆེ་གིས་གསོས་པའི་དེ་ནང་གི་ གཡུས་མི་ཚུ་གིས་བྲོ་འཁྲབ་སྟེ་བཏུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་འདི་ དགྲ་ལྷའི་ཚིག (ལོ་མེད) **"ཟམ་གླིང་གཞི་ཟམ་པའི་ལུང་འོག་ནང་། །ལྟས་ངན་སྨྲུལ་གྱི་བོང་མཇུག་བཏུལ། །"** ཟེར་འཐོན་ནི་ཡོདཔ་ལས་ བོང་གོའི་རྒྱབ་ནི་གི་ལམ་སྲོལ་འདི་ སྤྱི་ལོ་༡༣༡༤ལུ་ ཕ་ཇོ་རིན་པོ་ཆེ་འབྲུག་ཡུལ་འདི་ནང་བྱོན་ཞིནམ་ལས་ཚུར་ དར་འོང་འོངམ་ཨིན་ཟེར་སླབ་མི་འདི་ལུ་ བདེན་ཁུངས་ཅིག་འདུག་ཟེར་མནོཝ་མས།

གཉིས་པ་འབྲི་དགོ་པའི་དམིགས་ཡུལ།

དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ར་ ད་ཚུན་ བོང་ཀོ་འདི་གི་སྐོར་ལས་ ཕམ་རྒན་ཤོས་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ ངག་ཐོག་ལས་བཤད་དེ་ སྟོད་པ་མ་གཏོགས་ ཡིག་ཐོག་ལུ་བྲིས་བྲིསཝ་ཅིག་ ག་ནི་ཡང་མེདཔ་ལས་བརྟེན་ ནམ་ཅིག་གི་ཚེ་ བོང་ཀོ་རྒྱབ་ནི་གི་ལམ་སྲོལ་འདི་ ཉམས་འགྱོ་ནིའི་ཉེན་ཁག་ སྲོམ་སྦྲེ་འདུག དེ་འབདཝ་ལས་ ད་རེས་ང་གིས་ བོང་ཀོ་འདི་ ནམ་རྒྱབ་ཨིན་ན་ ག་གིས་འགོ་འདྲེན་འཐབ་སྟེ་རྒྱབ་ཨིན་ན་ བོང་གོའི་སྐབས་བཅའ་སྒྲིག་ག་ཅི་ར་རྒྱབ་དགོཔ་ཡོད་ག་ དེ་ལས་བོང་ཀོ་འདི་ཉིནམ་ག་དེམ་ཅིག་གི་རིང་ལུ་རྒྱབ་ཨིན་ན་ ཉིནམ་དང་པ་ གཉིས་པ་ གསུམ་པའི་སྐབས་ག་ཅི་འབདཝ་ཨིན་ན་དང་ དེ་གུ་དུ་རིས་ནངས་པ་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་འགྱུར་བ་ལུ་བརྟེན་ བོང་ཀོ་རྒྱབ་ཐངས་ལུ་ འགྱུར་བ་ག་དེ་སྦེ་ར་སོང་ཡོདཔ་ཨིན་ན་ ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ གཡུས་ཁའི་ཕམ་རྒན་ཤོས་ཚུ་དང་ བོང་ཀོ་རྒྱབ་མིའི་དཔའ་བོ་གིས་སླབ་མི་ འདི་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་བྲིས་ཡོདཔ་ཨིན།

ཞིབ་འཚོལ་ཐབས་ལམ།

སྤྱི་ལོ་༢༠༡༨ ཟླ་༧ པའི་ཚེས་༣༠ རེས་གཟའ་ཉིམ་གྱི་ ཀུན་གསལ་ནང་འཐོན་མི་ ཕུང་སྲིན་མོའི་བོང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་ ཕ་ཇོ་འབྲུག་སྒོམ་གྱི་རྣམ་ཐར་ལུ་ **དབྱེ་དཔྱད་དང་།** གཡུས་ཁའི་མི་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ **དྲི་བ་དྲིས་ལན་**གྱི་ཐབས་ཤེསགཉིས་ལགལེན་འཐབ་སྟེ་ ཁུངས་བཙན་ཐབས་ལམ་འདི་ལག་ལེན་འཐབ་ཅི།

བོང་ཀོ་འདི་ནམ་རྒྱབ་ཨིན་ན།

བོང་ཀོ་འདི་ ནམ་རྒྱབ་སྐྱོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ལོ་ངོ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ ཚར་རེ་རྒྱབ་ཨིན་པས། དེ་སྲི་ལོ་ངོ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བར་ནང་རྒྱབ་དགོ་མི་འདི་ཡང་ བོང་ཀོ་དང་ བཙན་གསོལ་ ཟེར་ཁག་གཉིས་རྒྱབ་སྲོལ་ཡོད་མི་འདི་ བསྐོར་རྒྱབ་སྲི་འབདཔ་ཨིན་པས། དེ་ཡང་ ལོ་གཅིག་བོང་ཀོ་དང་ ལོ་གཅིག་བཙན་གསོལ་ཟེར་ དམངས་ཁ་ལས་གཉེར་ཚང་དང་ དངུལ་རྒྱང་ཚུ་བསྡུ་ལེན་འབད་དེ་ བླམ་ཆོགཔ་ཚུ་གིས་སྲི་ དམངས་ཆོག་ཟེར་ དམངས་ཀྱི་རིམ་གྲོ་འབདཔ་ཨིན་པས། དེ་སྐབས་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་མི་ཚུ་གིས་ཉི་ཚོད་རྒྱབ་སྟེ་ དམངས་ག་ར་ཅིག་ཁར་འཛོམས་ཐོག་ལས་ གཡུས་ཁའི་གནས་བདག་གཞི་བདག་ཚུ་ལུ་གསོལ་མཆོད་ཕུལ་ཏེ་ བཙན་གསོལ་འབདཔ་ཨིན་ཟེར་ [22] སླབ་ཨིན་པས།

འགོ་འདྲེན་འཐབ་མི།

བོང་ཀོ་འདི་ ག་གིས་འགོ་འདྲེན་འཐབ་སྟེ་རྒྱབ་སྐྱོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ཁོང་རའི་གཡུས་ཚན་ནང་ལུ་ གུང་པ་ག་དེམ་ཅིག་ཡོདཔ་ཨིན་རུང་ དེ་ཚུ་ཆ་མཉམ་ར་ བོང་ཀོ་ཚར་རེ་ན་ གུང་པ་བཞི་རེ་བསྐོར་རྒྱབ་སྲི་ བོང་ཀོའི་རྩ་བོ་འཐོན་ཞིནམ་ལས་ བོང་ཀོ་འདི་ ཁོང་རྩ་བོ་ཚུ་གིས་འགོ་འདྲེན་འཐབ་ཐོག་ལས་རྒྱབ་ཨིན་པས། རྩ་བོ་ཚུ་གིས་ བོང་ཀོའི་རྒྱབ་ཉིའི་དུས་ཚོད་གཏན་ཁེལ་སྲི་བཟོ་ནི་དང་། དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོརམ་འཚོལ་ནི་དང་སྐྱེལ་ལེན་འབད་ནི། བོང་ཀོ་མཇུག་མ་བསྡུ་ཚུན་ དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མའི་ བཟའ་འཐུང་གི་རིགས་ཚུ་ ཁྱིན་དགོཔ་ཨིན་པས། ཨིན་རུང་ཨ་མཆོ་སྤྱི་འོག་ནང་འབད་བ་ཅིན་ དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོརམ་ སྐྱེལ་ལེན་གྱི་སྣུམ་འཁོར་གྱི་གླ་ཆ་ཚུ་ གླ་ཆའི་ཚད་གཞི་དང་འཁྲིལ་ དམངས་ཁ་ལས་ དངུལ་རྒྱང་རེ་བསྡུ་ལེན་འབདཔ་ཨིན་ཟེར་ ཨ་མཆོ་སྤྱི་འོག་ལས་ [23] གིས་སླབ་ཨིན་པས།

བོང་ཀོའི་བཅའ་སྒྲིག

དེ་ལས་ བོང་ཀོའི་དོན་ལུ་བཅའ་སྒྲིག་འདི་ཡང་ དང་པ་རང་ བོང་ཀོ་མ་རན་པའི་ཧེ་མ་ལས་ དར་ཆང་བཙོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ གུང་པ་རེ་ལས་ རེད་ཡོད་མི་གིས་རེད་བྲེ་གང་དང་ ཀར་ཡོད་མི་གིས་ཀར་བྲེ་གང་རེ་ བོང་ཀོའི་རྩ་བོ་ཚུ་སྦྱོད་སར་བཀལ་ཏེ་ བོང་ཀོའི་རྩ་བོ་ཚུ་གིས་ དར་ཆང་བཙོ་སྟེ་བཞག་དགོ་པས། དེ་ལས་བོང་ཀོ་ནངས་པ་ཨིན་ཟེར་བའི་ ད་རིས་ལས་ བོང་ཀོའི་ རྩ་བོ་ཚུ་གིས་དེ་སྐད་འབད་བ་ཅིན་ བོང་ཀོ་རྒྱབ་སའི་ལྷ་ཁྲིམ་བཟོ་དགོཔ་ཡོད་རུང་ ད་རིས་

---

[22] དམངས་མི་བགྲེསཔ་ཆེ་རིང་དང་ ཨཔ་ནོར་བུ། ཤཔོ་བགྲེས་སངས་རྒྱས། དཔའ་བོ་བགྲེས་དཔལ་འབྱོར།

[23] ཨཔ་ཀུན་ལེགས་བསྟན་འཛིན་དང་ ཨམ་དབང་མོ།

ནངས་པ་ སྤྱི་འོག་མང་ཤོས་ན་རང་ གཏན་འཛག་གི་ཁྲིམ་ཆུང་ཀུ་རེ་རྒྱབ་སྟེ་ ཡོད་པ་ལས་ལྷ་ཁྲིམ་བཟོ་དགོཔ་མིན་འདུག ཨིན་རུང་ཕྱི་རུ་མེ་འཕུ་ནིའི་དོན་ལུ་ ཤིང་འཛུ་ནི། ཆང་ཕུད་སྐྱེལ་ནི་ཚུ་ ཁོང་རྩ་བོ་བཞི་གིས་བཅའ་སྒྲིག་རྒྱབ་དགོཔ་ཨིན་པས།

དེ་ལས་ དེ་ཚེ་ཕྱི་རུ་ཁམ་ དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོརམ་ཚུ་བྱོན་ཞིནམ་ལས་ དཔའ་བོ་མཚམས་འཛུལཔ་ཟེར་ ལྷ་ཁྲིམ་ནང་འཛུལ་ཏེ་ དེ་གི་ནངས་པ་བོང་ཀོའི་དོན་ལུ་ གཏོར་བཞེངས་རྒྱབ་ཨིན་པས། གཏོརམ་དེ་ཡང་ ཕ་ཇོ་དང་ གེ་སར་དགེ་བསྙེན་ ཁྱུང་བདུད་ མཁའ་འགྲོ་སྟེ་བཞི་སྟེ་ལྔའི་ གཏོརམ་ཚུ་བཞེངས་ནིདང་། གླུད་དང་ཡས་ཚུ་བཟོ་ནི། ཚོགས་ཕུལ་ཐངས་འདི་ཧེ་མ་འབད་བ་ཅིན་ ཉིནམ་གཅིག་ལུ་ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་རེ་ ལྷོ་ཨ་ཁམ་རྒྱམ་སྟེ་ཕུལཔ་ཨིན་རུང་། ད་རིས་ནངས་པ་ཚོགས་འདི་ཡང་ ཟངས་གཞོང་ནང་ལུ་ སྦྲོམ་སུ་ཅིག་སྦྲི་བཅདཔ་ཨིན་པས། དེ་ལས་ ཁྲིམ་གུང་རེ་ལས་ མདའ་དར་ཟེར་ མདའ་རེ་གུ་དར་རེ་བཏགས་ཏེ་ ལྷ་ཁྲིམ་ནང་བཀལ་དགོ་པས་ དེ་སྦྲེ་བཀལ་དགོ་མི་འདི་ཡང་ བོང་ཀོ་ཉིནམ་མཇུག་ལུ་ གུང་པ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་གི་ཁྲིམ་ནང་གི་ འཚུབ་ཆག་ཚུ་མདའ་དར་དེ་གི་ཐོག་ལས་ བཏོན་དགོ་ནི་འདི་གིས་ཨིན་ཟེར་ [24]བཤད་ནི་འདུག།

དེ་ལས་ དེ་ཚེ་ཕྱི་རུ་ བཅའ་སྒྲིག་ཚུ་ག་ར་ཚུད་ཞིནམ་ལས་ དཔའ་གཟངཔ་ཚུ་ཡང་ག་ར་འཛོམས་ཏེ་ དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོརམ་གིས་ལྷ་བྲ་འཕུརཔ་ཟེར་ དཔའ་བོ་རྒྱབ་སྟེ་ སྟག་གོན་འབདཔ་ཨིན་པས། ལྷ་བྲ་འཕུར་ཚརཔ་ཅིན་ དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོརམ་དང་ དཔའ་གཟངཔ་ཚུ་གིས་ ཕྱོགས་དར་ བཙན་དར་ ལྷ་དར་ ཕ་ཇོའི་དར་ཚུ་ འབག་ཐོག་ལས་ གྱལ་བཙར་ཏེ་ གླུད་བདའཔ་ཟེར་ ཨ་ཁམ་གྱིས་བཟོ་སྟེ་ཡོད་པའི་གླུད་འདི་ གཡུས་ཀྱི་མཇུག་ཚུན་བཀལ་ཞིནམ་ལས་ ལོག་ལྷ་ཁྲིམ་ནང་ལྷོད་ཞིནམ་ལས་ ཁ་བྱང་ཁ་ཐུག་ལུ་བལྟ་སྟེ་ ཡས་བདའཔ་ཟེར་གླུད་གཅིག་བཀལ་ཞིནམ་ལས་ མོ་ཐེངས་གཅིག་བཏབ་སྟེ་ དེ་ཚེ་གི་ལས་རིམ་ དེམ་ཅིག་སྦྲི་མཇུག་བསྡུཔ་ཨིན་པས།

ཨིན་རུང་ ཨ་མཚོ་སྤྱི་འོག་ནང་འབད་བ་ཅིན་ ལྷ་བྲ་འཕུར་ནིའི་སྲོལ་འདི་ཉམས་སོའི་ཟེར་ ? གིས་སླབ་ཨིན་པས། དཔའ་གཟངཔ་དང་ མཚོ་སྣན་བུམ་ཐུང་གི་ཚད་གཞིའི་ཐད་ཁར་ ཕོག་ལམ་དང་གྱངས་ཁ་ཟེརཔ་མེད་པར་ གཡུས་ཁ་ལུ་སྐྱེསཔ་ཕོ་ཐོག་གི་རིགས་ ག་ར་མགུ་ལུ་དར་དང་ཐོད་བཙུགས་ ལག་པར་ གྱི་རིང་དང་ དར་ཚུ་བཤེད་ གཟུགས་ཁར་རང་ལུགས་ཀྱི་གྱོན་ཆས་ཚུ་ མ་བཏུབ་བཏུབ་སྦྲི་གྱོན་ བཀབ་ནེ་ཕྱག་རྒྱབ་སྦྲི་ དཔའ་གཟངཔ་སྦྲི་འཐོན་དགོཔ་དང་། མཚོ་སྣན་བུམ་ཐུང་ཚུ་ཡང་ དཔའ་བོའི་ཚིག་དང་འཁྲིལ་བ་ཅིན་ བུམ་ཐུང་ལོ་ ༧༥ མན་ཆད་འབད་མི་དང་ གྱངས་ཁ་ཡང་ ༥ ལས་མིན་དགོཔ་ཨིན་རུང་ ད་རིས་ནངས་པ་ མཚོ་སྣན་བུམ་ཐུང་གི་གྱངས་འདི་ དེམ་ཅིག་ཟེར་

24 དཔའ་བོ་བགྲིས་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་

མེད་པར་ བུམ་ཅུང་ལོ་༡༥མན་ཆད་འབད་མི་ ག་དེམ་ཅིག་ཡོདཔ་མཚོ་སྨན་བུམ་ཅུང་སྦེ་འཐོནམ་ཨིན་ཟེར་ ? གིས་སླབ་ཨིན་པས།

བོང་ཀོ་ཉིནམ་དང་པའི་ནང་།

བོང་ཀོ་ཉིནམ་དང་པའི་ནང་ འབད་བ་ཅིན་ དཔའ་བོ་རྒྱལ་འབྱོརམ་དང་ དཔའ་གཟརཔ་རྩུ་ ཙྭ་པའི་བཞེས་སྒོ་ཟ་ཞིནམ་ལས་ ཕྱོགས་དར་ བཙན་དར་ ལྷ་དར་ ཕ་ཇོའི་དར་རྩུ་འབག་ ལེགས་སོ་བསྐུལ་ཏེ་ མཚོ་སྨནམ་ཡོད་སའི་ས་སྒོ་ན་ མཚོ་སྨནམ་བསྐོརཕ་ཟེར་ མཚོ་སྨནམ་མཆོད་པར་འགྱོཕ་ཨིན་པས། དེ་སྦེ་དཔའ་བོ་རྒྱལ་འབྱོརམ་དང་དཔའ་གཟརཔ་རྩུ་མཚོ་སྨནམ་བསྐོར་བར་འོངམ་ད་ མཚོ་སྨནམ་ཡོད་སའི་ སའི་སྤྱིན་བདག་རྩུ་གིས་ ཛ་ཆང་དང་བཞུགས་གྲལ་རྩུ་བསྒྲིགས་ཏེ་བཀབ་ནེ་དང་ རག་ཅུང་བཀབ་སྡེ་སྡོདཔ་ཨིན་པས། དེ་ལས་ མཚོ་སྨན་མཆོད་པའི་སྐབས་ དཔའ་བོ་གིས་གཅིག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་དང་། རྒྱལ་འབྱོརམ་གིས་གཅིག་གི་ཁ་ཐུག་ལས་སྦེ་ བར་ན་ལུ་ དེ་བསྐང་འབད་བ་ཅིན་ཁ་དམར་སྦྱིངསམ་ཨིན་པས། ད་རིས་ནངས་པ་ཁ་ཤ་ཅིག་སྦྱིངས་སྦེ་ དཔའ་བོ་རྐྱབ་སྡེ་མཚོ་སྨནམ་མཆོད་ཚརཕ་ཅིན་ མཚོ་སྨནམ་གི་སྤྱིན་བདག་རྩུ་གི་ འཚུབ་ཆག་བཀྲོན་ནེའི་དོན་ལུ་ མོ་ཐེངས་ཅིག་བཏབ་ཨིན་པས། དེ་ཡང་ གཡུས་ཚན་ལ་ལུ་ནང་ མཚོ་སྨནམ་ ཡོདསའི་ས་གོ་གཅིག་ལས་མེད་རུང་། ཨ་མཚོ་གཡུས་ཚན་ནང་འབད་བ་ཅིན་ མཚོ་སྨནམ་ཡོད་སའི་ ས་གོ་ཁག་གཉིས་གསུམ་སྦེ་ཡོདཔ་ཨིན་པས། དེ་སྦེ་ས་གོ་ག་རའི་ནང་ གོང་ལུ་བཀོད་དོ་བཟུམ་སྦེ་ དཔའ་བོ་ཚར་རེ་རྐྱབ་སྡེ་མཚོ་སྨནམ་མཆོད་ཞིནམ་ལས་ མོ་ཐེངས་རེ་བཏབ་དགོ་ཟེར་ཨིན་པས།

བོང་ཀོ་ཉིནམ་གཉིས་པའི་ནང་།

བོང་ཀོ་ཉིནམ་གཉིས་པའི་ན་འབད་བ་ཅིན་ གླུད་བདའཕ་ཨིན་པས། དེ་ཡང་ དཔའ་བོ་གིས་གླུད་བདའ་ནེའི་དོན་ལུ་ ཁོ་རའི་ལྷ་ཆས་རྩུ་བཞེས་ཏེ་ དཔའ་བོ་རྐྱབ་ད་ དཔའ་གཟརཔ་རྩུ་གིས་ཡང་ དཔའ་བོ་གི་ཚིག་དང་འཁྲིལ་ གླུད་འདི་ཨ་ཙི་རེ་ཨ་ཙི་རེ་སྦེ་ ཕར་ཤུད་དེ་ གླུད་འདི་ དཔའ་གཟརཔ་རྩུ་གིས་ ཕྱོགས་དར་ བཙན་དར་ ལྷ་དར་ ཕ་ཇོའི་དར་རྩུ་འབག་སྡེ་ གཡུས་ཀྱི་མཇུག་རྩུན་ཚོད་གླུད་བདའཕ་ཟེར་ གླུད་བཀལ་བར་འགྱོཕ་ཨིན་པས། གླུད་འདི་བཀལཕ་ད་ཡང་ དང་པ་གླུད་འདི་བཀལ་ དེ་འགུ་ལུ་ལྷ་ཛ་ཅིག་སྤུབས་ དེ་གུ་ཕྱོགས་དར་ བཙན་དར་ ལྷ་དར་ ཕ་ཇོའི་དར་རྩུ་གི་མཇུག་བཀལ་ཏེ་ དཔའ་གཟརཔ་རྩུ་གིས་ ཞག་གཅིག་ཞག་གཉིས་ཟེར་ ཞག་དགུ་ཚུན་གྱུངས་ཁ་རྐྱབ་ཞིནམ་ལས་ ཞག་དགུའི་འོག་ལས་ལོངས་མ་བཅུག་ཟེར་ཞག་གྱུངས། དེ་ལས་ དེ་བཟུམ་སྦེ་ར་ཟླཕ། ལོ། བསྐལ་པ་རྩུན་གྱུངས་ཏེ་ ད་རིས་ནཱ་ལས་ཕར་བདའ་མི་གླུད་འདི་ བསྐལ་པ་ལས་བསྐལ་པའི་བར་ནང་ ལོག་ལོང་"མ་བཅུག་ཟེར་སྨོན་ལམ་བཏབ་སྡེ་ གླུད་འདི་ ཕུ་མ་གིས་སྤྱུར་ཏེ་མེར་བཏངམ་ཨིན་པས།

དེ་ལས་དཔའ་གཟརཔ་རྩུ་ གླུད་བདའ་ས་ལས་ལོག་འོངམ་ད་ དངོས་གྲུབ་ཨིན་ཟེར་རྡོ་གཅིག་འཐུ་འབག་འོང་ཞིནམ་ལས་ ཕྲང་སྡེ་ ལྷ་ཁྱིམ་ནང་འཛུལ་ནི་མེན་པར་ ལྷ་ཁྱིམ་གྱི་རྩ་བར་ལྷོདཔ་ད་ དཔའ་གཟརཔ་རྩུ་གིས་ དཔའ་བོ་ལུ་འབོ་སྡེ་ གླུད་བདའ་ས་ལས་ ལོག་ལྷོད་ཅི་ཟེར་འབོཔ་ད་ ཚར་གསུམ་ཟེརཕ་ད་ དཔའ་བོ་གིས་ལན་འཇལ་ཏེ་ ལོག་

ལྷོད་ཅི་ག? གླུད་འདི་རྒྱ་མཚོ་ཕར་ཀ་བཀལ་ཡི་ག? ཟེར་དྲི་བ་དྲིས་ལན་འབད་ཞིནམ་ལས་ དཔའ་གཟངས་པ་ཚུ་ལྷ་ཁྲི་ནང་ན་འཛུལ་ཏེ་ དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྫོ་འདི་ཡང་ལྷ་ཁྲིམ་ནང་བཀལ་བཞག་སྟེ་ དེ་ཚེ་བོང་ཀོ་ཉིནམ་གཉིས་པ་འདི་ དེམ་ཅིག་སྦེ་མཇུག་བསྡུཝ་ཨིན་པས།

བོང་ཀོ་ཉིནམ་གསུམ་པའི་ནང་།

དེ་ལས་བོང་ཀོ་ ཉིནམ་གསུམ་པའི་ན་འབད་བ་ཅིན་ ཊྲ་པ་ཆུ་ཚོད་༤དེམ་ཅིག་ལས་དཔའ་གཟངས་པ་ཚུ་ ལྷ་ཁྲིམ་ནང་འཛོམས་ཞིནམ་ལས་ ཕྱོགས་དར་དང་ བཙན་དར་ ལྷ་དར་ ཕ་ཇོའི་དར་ཚུ་འབབ་སྟེ་ ཕྱག་དང་ཁྱུག་སྐད་རྐྱབ་ཐོག་ལས་ དགྲ་ལྷ་གསོལ་སའི་སྤང་ནང་འགྱོཝ་ཨིན་པས། སྤང་ནང་ལྷོད་ཞིནམ་ལས་ དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོརམ་ དཔའ་གཟངས་པ་ཚུ་གིས་ དགྲ་ལྷ་གསོལ་ནི་འགོ་བཙུགསཔ་ཨིན། དེ་ལས་དགྲ་ལྷ་གསོལ་ཚརཝ་ད་ ཐ་ལི་བསྒོརཝ་ཟེར་ སྡོང་ཕུ་ཤིང་ཆུང་ཀུ་ཅིག་གི་འགུ་ལུ་ ཕོ་མཚན་རྒྱ་འདྲམ་སྦེ་བཟོ་བཟོཝ་རེ་སྦྲགས་ཡོད་མི་དེ་དང་ ཕུརཔ་རེ་ ཕྱོགས་བཞི་ལུ་རེ་རེ་བཏབ་དགོ་པས། འ་ནི་ ཏ་ཕུར་བཏབ་པའི་སྐབས་ སྡོང་ཕུག་ཤིང་འདི་གི་འོག་ལུ་ ཨ་ཁམ་གྱིས་བཟོ་བཟོཝ་གི་ཏུས་སྦལ་རེ་བཙུགས་ཏེ་ ཏ་ཕུར་དེ་དཔའ་བོ་གིས་ གསེར་སྐྱེམས་ཕུལ་ཏེ་ དཔའ་བོ་རྐྱབ་ཐོག་ལས་ དཔའ་གཟངས་ཚུ་གིས་ ཞག་གྲུངས་ བྱད་ཁའི་མདའ་རེ་བཏང་སྟེ་ བཏབ་མི་འདི་ ཕྱོགས་བཞིཔ་ཆར་ལུ་ཚར་རེ་ཅོག་རང་འཐདཔ་སྦེ་བཏབ་ཨིན་པས།

དེ་སྦེ་བཏབ་དགོ་མི་འདི་ཡང་ བོང་ཀོའི་སྐབས་བདའ་མི་གླུད་དང་ བྱད་ཁ་ ཕུར་ཁ་ཚུ་ག་ར་ མཚམས་དེ་ལས་བརྒལ་ཏེ་ ཚུར་ལོག་འོང་མི་ཚོག་ཟེར་བའི་བའི་དོན་ལུ་ སྔོན་ལམ་བཏབ་སྟེ་མཚམས་བཀལཝ་ཨིན་པས།
དེ་ལས་ སྟག་ཕུར་བཏབ་ཚརཝ་ཅིན་ དཔའ་གཟངས་པ་ཚུ་གིས་ ཕྱོགས་དར་ ལྷ་དར་ ཕ་ཇོའི་ཟུད་ཚུ་རྐྱབ་ཞིནམལས་ དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོརམ་ཚུ་ལུ་ དར་བཏགས་ནི་འགོ་བཙུགསཔ་ཨིན་པས། དར་བཏགས་ཚརཝ་ད་ དང་པ་དཔའ་བོ་དེ་ལས་རྣལ་འབྱོརམ་མོ་ཐེངས་རེ་བཏབ་སྟེ་ གཡུས་ཁའི་མི་དང་ ལྷདམོ་བལྟ་མི་ཚུ་དང་ དར་བཏགས་མི་ག་ར་གི་འཚུབ་ཆག་ཚུ་བཏོན་ཏེ་སླབ་ཞིནམ་ལས་ བོང་ཀོ་ཉིནམ་གསུམ་པ་འདི་དེམ་ཅིག་སྦེ་མཇུག་བསྡུཝ་ཨིན་པས།
དེ་ལས་དེ་གི་ནངས་པ་འབད་བ་ཅིན་ བོང་ཀོ་ཉིནམ་དང་པའི་སྐབས་ གུང་རེ་ལས་མདའ་དར་རེ་ བཀལ་ཡོད་མི་འདི་གི་ཐོག་ལུ་ མདའ་མོ་བཏབ་སྟེ་ གུང་པ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་གི་ འཚུབ་ཆག་ངོ་མ་འདི་ འ་ནི་མདའ་དར་གྱི་ཐོག་ལས་ བཏོན་ཏེ་སླབ་ཨིན་པས། དེ་བསྐྱང་འབད་བ་ཅིན་ མདའ་དར་གྱི་ཐོག་ལུ་མོ་བཏབ་པའི་སྐབས་ སོ་ཏ་རེད་ཟེར་ ཁྲིམ་ནང་མི་གཅིག་ཡོད་པ་ཅིན་ རེད་བྲེ་གང་ མི་གཉིས་ཡོད་པ་ཅིན་ རེད་བྲེ་གཉིས་སྦེ་ ཁྲིམ་ནང་གི་མི་གི་གྲངས་ཁ་དང་ འཁྲིལ་ཏེ་ བཀལཝ་ཨིན་རུང་། ད་རིས་ནངས་པ་ ལ་ལུ་གི་ཆུམ་དང་ ལ་ལུ་གིས་ཏི་རུ་ཡང་བཀལཝ་ཨིན་ཟེར་བཤད་ནི་འདུག [25]

---

[25] དཔའ་བོ་བགྲིས་དཔལ་འབྱོར། དམངས་མི་བགྲེསཔ་ཚེ་རིང་། ཨཔ་རྒྱལ་མཚན། ཨཔ་ནོར་བུ་ཚུ་གིས་སླབ་ཨིན་པས།

དཔལ་འཁོར་གོང་འཕེལ་གྱི་འགྱུར་བ་ལྟ་བརྟེན་ བོང་ཀོ་རྒྱབ་ནི་ལྟ་འགྱུར་བ།

དང་པ་**དཔལ་འཁོར་གོང་འཕེལ་གྱི་འགྱུར་བ་ལྟ་བརྟེན་ཕན་པ་དེ་ཡང་** བོང་ཀོའི་རྩ་བོ་ཚུ་གིས་ བོང་ཀོ་རྒྱབ་ནི་གི་དུས་ཚོད་འདི་ མ་རན་པའི་ཧེ་མ་ལས་ བོང་གོ་རྒྱབ་སའི་ལྷ་ཁྱིམ་བཟོ་ནི་དང་ ཤིང་འབྲུ་ནི་ལ་སོགས་པ་ ལཱ་ལེ་ཤ་འབད་དགོཔ་ཡོད་རུང་ ད་རིས་ནངས་པ་ དཔལ་འཁོར་གོང་འཕེལ་གྱི་འགྱུར་བ་ལྟ་བརྟེན་ཏེ་ བོང་ཀོ་རྒྱབ་སའི་ལྷ་ཁྱིམ་ཚུ་ཡང་ ཧེ་མ་བཟུམ་སྤྲི་སྤྲ་ལེབ་དང་ ཤིང་ལེབ་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ བོང་ཀོ་ཚར་རེ་ནང་ ལྷ་ཁྱིམ་ཚར་རེ་བཟོ་མི་དགོ་པར་ སྤྱི་འོག་རེ་རེ་ནང་ལུ་གཏན་འཇགཔ་གི་ལྷ་ཁྱིམ་རེ་རྒྱབ་སྟེ་ཡོད་པའི་ཁར་ ཤིང་འབྲུ་ནི་འབད་རུང་ ཧེ་མ་བཟུམ་སྤྲི་ སྣ་རེདང་ དཔའ་རྟགས་འབག་སྟེ་ ཉིནམ་ལས་བཅད་དེ་ཤིང་འབྲུ་མི་དགོ་པར་ འཕྲུལ་ཆས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ དུས་ཡུན་ཐུང་ཀུ་ཅིག་ནང་འབྲུ་ཚུགསཔ་ཨིན་པས། དེ་བཟུམ་སྤྲེ གཏོརམ་བཞེངས་ནི་དང་ ཚོགས་ཕུལ་ནི་གི་དོན་ལུ་དགོ་པའི་ གཏོར་མ་ཆུ་ཤོ་ཐྱེ་དང་ ཚོགས་རྫས་ ཤིང་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ཚུ་ཡང་ དང་ཕུ་བཟུམ་སྤྲི་ ཧེ་མ་ལས་མགོ་སྦྲུབ་འབད་དེ་བཞག་མི་དགོ་པར་ ནམ་དགོ་པའི་ཚེ་ ག་ར་ཁྲོམ་ཁ་ལས་ཐོབ་ཚོག་ཚོག་སྦེ་ཡོདཔ་ལས་ ག་ཅི་གི་ཐད་ལས་འབད་རུང་ གནམ་མེད་ས་མེད་ སྟབས་བདེ་ཏོག་ཏོ་སོང་སྟེ་འདུག།

དེ་གིས་ཡང་དོ་བར་ དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོརམ་ཚུ་ཡང་ ག་དེམ་ཅིག་ཐག་རིང་སར་ཨིན་རུང་ ལཱ་ཁག་སྤྲི་འཚོལ་བར་འགྱོ་མི་དགོ་པར་ རང་གི་ཁྱིམ་ནང་སྡོད་དེ་རང་ བརྒྱུད་འཕྲིན་གྱི་ཐོག་ལས་ཁ་སླབ་སྟེ་ འཚོལ་ཚུགས་པའི་ཁར་ དེ་ཚུ་བསྐྱལ་ལེན་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ ཧེ་མ་བཟུམ་སྤྲི་ ཀང་སྟོང་ ཡང་ན་ རྟ་བདའ་སྟེ་འགྱོ་མི་དགོ་པར་ ཧེ་མ་ཉིན་ལམ་གཉིས་གཉིས་གསུམ་གསུམ་སྤྲི་ འགྱོ་དགོ་པའི་ས་ཁ་ལུ་ཡང་ ད་རིས་ནངས་པ་ སྣུམ་འཁོར་གྱི་ཐོག་ལས་ དུས་ཡུན་ཆུ་ཚོད་གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱི་ནང་འཁོད་ལེན་ཚུགས་པའི་ ཁེ་ཕན་བྱུང་སྟེ་འདུག།

དེ་གིས་ཡང་མ་ཚད་པར་ བོང་ཀོའི་སྐབས་ ཚོགས་གཅིག་ཕུལ་ཏེ་འབད་རུང་ ཧེ་མ་ལྟོ་ཨ་ཁམ་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་བཅམ་སྟེ་ ཕུལ་དགོ་མི་འདི་ ད་རིས་ནངས་པ་ཟངས་གཞོང་དང་ ཚོགས་གཞོང་ཚུ་ནང་ ཚོགས་རྫས་སྣམ་ཚོགས་དང་ཤིང་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ རི་བཟུམ་སྤྲི་སྤུངས་ཏེ་ ཕུལ་ནི་ཡོད་པའི་ཁར་ ཚོགས་ཤ་གི་ཐད་ལས་འབད་རུང་ ཧེ་མ་གི་དུས་ལུ་ བོང་ཀོ་ཚར་རེ་རྒྱབ་ད་ གླང་དང་ ར་ ལུག་ལ་སོགས་པའི་ སེམསཅན་རེ་རེ་བསད་དེ་ དམར་མཆོད་འབད་དགོ་མི་ཚུ་ཡང་ ད་རིས་ནངས་པ་ དེ་བཟུམ་གྱི་དམར་བསད་ཚུ་ ག་ནི་ཡང་འབད་མི་དགོ་པར་ ཁྲོམ་ཁ་ལས་ཐོབ་ཚོག་ཚོག་སྤྲི་ཡོདཔ་ལས་ རང་སོའི་གཡུས་ཁའི་གནས་བདག་གཞི་བདག་ཚུ་ལུ་ གསོལ་མཆོད་མ་བཏུབ་མཏུབ་སྤྲི་ཕུལ་ནི་གི་ གོ་སྐབས་ཐོབ་མི་འདི་ལུ་བརྟེན་ གཡུས་སྐོར་ཁག་ལས་ཕར་ ལོ་ཕྱུག་རྟགས་ཏུ་ལེགས་ ཆར་ཆུ་དུས་སུ་འབབ་ མི་ནད་ཕྱུགས་ནད་ལ་སོགས་པ་ རྒྱུན་ཆད་དེ་དགའ་སྐྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལུ་ལོངས་སྤྱོད་ནི་གི་ ཁེ་ཕན་སྤྲོམ་རང་བྱུང་སྟེ་འདུག།

གཉིས་པ་གནོད་པ་དེ་ཡང་ གོང་ལུ་ཞུ་དོ་བཟུམ་སྦེ་ ད་རིས་ནངས་པ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་ལུ་བརྟེན་འདི་ ཧེ་མའི་ལམ་སྲོལ་ཚུ་ལུ་ ཁེ་ཕན་ལེ་ཤ་རང་བྱུང་སྟེ་ཡོདཔ་ཨིན་རུང་ དེ་དང་བསྟུན་པའི་གནོད་པ་ཡང་ མང་རབས་ཅིག་བྱུང་སྟེ་འདུག དེ་ཡང་དང་པ་ ཧེ་མ་འབད་བ་ཅིན་ གཡུས་སྒོ་མང་ཤོས་ནང་རང་ དཔའ་བོ་རེ་དང་ རྣལ་འབྱོརམ་རེ་ཡོདཔ་ཨིན་རུང་ ད་རིས་ནངས་པ་ བོང་ཀོ་རྒྱབ་ནི་གི་དུས་ཚོད་འདི་རན་པའི་བསྒང་ལས་ བོང་ཀོའི་རྩ་བོ་ཚུ་ དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོརམ་མ་ཐོབ་པའི་དཀའ་ངལ་ལེ་ཤ་ཡོད་པའི་ཁར་ དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོརམ་ཚུ་གིས་ཡང་ བོང་ཀོའི་སྐབས་སླབ་དགོ་པའི་ཚིག་ཚུ་ཡང་ ཧེ་མའི་དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོརམ་ཚུ་བཟུམ་སྦེ་ སླབ་ནི་མེདཔ་ལས་ ཧེ་མ་ཉིནམ་གཅིག་འགོར་མི་འདི་ ད་རིས་ནངས་པ་ ཆུ་ཚོད་གཉིས་གསུམ་དེམ་ཅིག་ལུ་མཇུག་བསྡུ་འགྱོཝ་ཨིན་པས།

དེ་བཟུམ་སྦེ་ དཔའ་གཟརཔ་ཚུ་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ ཡར་ལོང་དཔའ་གཟརཔ་རྒྱབ་ལས་འདི་ མར་ས་ཁར་སྡོད་པའི་གྲངས་མངམ་སྦེ་འབད་དེ་ ཀྲན་ཤོས་ཚུ་གིས་སླབ་པ་ཅིན་ ཡ་ལས་མ་བདེའི་བློ་ མ་ལས་མ་བདེའི་བློ་ཟེར་ སླབ་སྡོད་དེ་ དཔའ་བོ་གིས་ག་སླབ་མི་ཚིག་འདི་ ཧིང་བདའ་ལེགས་ཤོམ་སྦེ་སླབ་ནི་མེད་པའི་བསྒང་ལས་ ཚིག་ཚུ་ཡང་ཕྱེདཔ་ཀོཔ་སྦེ་སླབ་སྟེ་ ལོ་གཅིག་གུ་གཉིས་བཀལ་ གཉིས་གུ་གསུམ་བཀལ་ཏེ་འགྱོ་བའི་བསྒང་ལས་ ཡུདཔ་ཅིག་ལས་ དེ་གུ་ཤུམ་ཚུད་དེ་ཉམས་འགྱོ་དང་འགྱོ་བཞིན་འདུག།

དེ་ལས་ གཡུས་སྒོ་ག་ཏེ་འབད་རུང་ད་རིས་ནངས་པ་ན་གཞོན་ཚུ་གིས་ ཧེ་མའི་ལམ་སྲོལ་ལུ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་མི་ཅིག་མེདཔ་ལས་ དེ་བཟུམ་གྱི་བོང་ཀོ་རྒྱབ་པའི་སྐབས་ དང་པ་དཔའ་གཟརཔ་སྦེ་འཐོན་ནི་ལུ་རང་ དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་ཁར་ གཉིས་པ་ཕམ་ཚུ་གིས་བང་བཙོང་ དབང་བཙོང་གི་ཐོག་ལས་ དཔའ་གཟའ་པའི་ གྲལ་ཁར་བཙུགས་ཏེ་འབད་རུང་ལེའུ་བསྒྱུར་ནི་དང་ ཚིག་སླབ་ནི་ལུ་ ངོ་ཚར་ཏེ་སྡོདཔ་ལས་ བོང་ཀོའི་སྐབས་ གླུད་བདའ་ཚར་བའི་ཤུལ་ལུ་ ཐད་ཅིག་རྒྱབ་དགོ་རུང་ ཀྲན་ཤོས་གཅིག་གཉིས་ཅིག་མ་གཏོགས་ ཐད་རྒྱབ་ཚུགས་མི་མིན་འདུག

དེ་བཟུམ་སྦེ་ ཉི་མ་བོང་ཀོའི་མཚམས་དང་ ཕྱི་རུ་བོང་ཀོ་མཇུག་བསྡུ་ཞིནམ་ལས་ ཐབས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ལུ་དམིགས་ཏེ་ སྔོན་བྱོན་རྒྱལ་བ་གོངམ་ཚུ་གིས་མཛད་བཞག་མི་ དགའ་སྟོན་རྟེན་འབྲེལ་དང་འབྲེལ་བའི་ ཞབས་བྲོ་རེ་རྒྱབ་ནི་གི་སྲོལ་ཡོད་རུང་ ད་རིས་ནངས་པ་ དེ་བཟུམ་གྱི་ཞབས་བྲོ་ཚུ་ཡང་ ཚིག་དང་གདངས་ལེའུ་ ག་ཅི་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ ཕམ་རྒན་ཤོས་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་ཅིག་མ་གཏོགས་ ཤེས་མི་མེདཔ་ལས་ དེ་ཚུ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ ཡལ་ཏེ་འགྱོཝ་ཨིན་པས།

དེ་དང་འདྲཝ་སྦེ་ བཟའ་འཐུང་གི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ ཧེ་མ་འབད་བ་ཅིན་ བོང་ཀོ་ཨིན་ཟེར་བའི་བསྒང་ལས་ གནམ་མེད་ས་མེད་སག་སག་སྡིག་སྡིག་སྦེ་ ཁྱིམ་ནང་གི་ནང་གི་ཨམ་འདི་གིས་ རྡོ་པ་ཏ་སག་ལོངས་ཏེ་ བཞེས་སྒོ་ཚུ་

མ་བཏུབ་སྟེ་འབད་དེ་ རང་གི་ཁྱིམ་ནང་ལསའཐོན་འགྱོ་བའི་བསྒང་ལས་ ལྷོ་དང་ཇ་ ཆང་ཚུ་བསྣམས་འབག་སྟེ་ རང་དང་རང་གི་ངོ་ཤེསཔ་ འཆམ་མཐུནམ་ཚུ་ག་ར་འཐོ་སྟེ་ ལྷོ་དང་ཆང་ཚུ་བྱིན་ནི་གི་སྲོལ་ཡོད་མི་འདི་ཡང་ ད་རིས་ནངས་པ་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་འགྱུར་བ་ལུ་བརྟེན་ དེ་ཚུ་ཡང་ མི་མཉམ་ཆུང་མི་རེ་རེ་གཉིས་ཀྱིས་ ལག་ལེན་འཐབ་པ་མ་གཏོགས་ མང་ཤོས་ཀྱིས་རང་ བཞེས་སྒོ་ཚུ་ཟ་ཁང་ནང་ལས་ཉོ་ཟ་དོ་ཡོདཔ་ལས་ འ་ནི་བཟུམ་གྱི་ལུགས་སྲོལ་ཚུ་ཡང་ རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡལ་ཏེ་འགྱོ་བའི་ཁར་ ལྷདམོ་བལྟ་མིའི་ཁ་ཐུག་ལས་འབད་རུང་ བོང་ཀོའི་ལས་རིམ་དེ་ནང་འགན་ཁུར་འབག་སྟེ་ལྷ་འབད་མི་ཚུ་རྐྱངམ་ཅིག་མ་གཏོགས་ གཞན་ རང་གི་གཡུས་ཁའི་ལྷ་གསོལ་བོན་གསོལ་ཅིག་ཨིན་ཟེར་བའི་ ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་དེ་འོང་མི་ ག་ཡང་མེདཔ་ལས་ རང་བཞིན་མེད་པར་ཉམས་འགྱོཝ་ཨིན་པས།

འ་ནི་བཟུམ་སྦེ་ རང་གི་ལམ་སྲོལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཚུ་ རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉམས་འགྱོ་མི་འདི་ཡང་ རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་འདི་རང་ ད་རིས་ནངས་པ་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་མགྱོགས་དྲག་སྦེ་འགྱོ་མི་ལུ་བརྟེན་ ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ ཁ་སླབ་ཐངས་ གོ་ལ་གྱོན་ཐངས་ ལྷ་འབད་ཐངས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་སྲོལ་ཚུ་ ང་བཅས་རའི་ན་གཞོན་ཚུ་གིས་གླད་པའི་འཛུལ་ཡོདཔ་ལས་བརྟེན་ཨིན་པས།

དེ་འབདཝ་ལས་ ད་ན་ལས་ཕར་ཡང་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གྱི་འགྱུར་བ་ སྒྲོམ་སྦེ་འགྱོ་མི་དང་བསྟུན་ རང་གི་ལུགས་སྲོལ་སྙིངམ་ཚུ་ བདག་འཛིན་མ་འབད་བར་ བཀོ་བཞག་དཔ་འདྲཝ་ཅིག་འབད་བ་ཅིན་ མ་འོངས་ལོ་༡_༧༠ནིམ་ཅིག་གི་ཤུལ་ལས་འདི་ བོང་ཀོ་ཟེར་ དཔའ་བོ་རྐྱབ་ཐོག་ལས་ རང་གི་གཡུས་ཁའི་གནས་བདག་གཞི་བདག་ཚུ་ལུ་ གསོལ་མཆོད་ཕུལ་ནི་གི་ལམ་སྲོལ་འདི་ཉམས་འགྱོ་ནི་ལུ་ ཐེ་ཚོམ་མ་པ་ལས་མིན་འདུག་ དེ་འབདཝ་ལས་ ད་ལྟོ་དྲི་སི་བཅའ་སི་ ཕམ་རྒན་ཤོས་རེ་རེ་གཉིས་ཅིག་ཡོད་པའི་བསྒང་ལས་ འ་ནི་བཟུམ་གྱི་ལམ་སྲོལ་ཚུ་ བདག་འཛིན་འབད་དེ་ ཡིག་ཐོག་ལུ་བཀོད་བཞག་པ་ཅིན་ མཇུག་ལུ་ རྒྱལ་ཁབ་རང་དབང་རང་བཙན་སྦེ་སྡོད་ནི་ལུ་ཡང་ ཕན་པ་སྦྲོམ་རང་འོང་སྲིད་ནི་ཨིནམ་ལས་ ང་བཅས་ར་ག་རང་འབད་རུང་ གོང་འཕེལ་གྱི་ཕྱག་ལྷ་ཚུ་གནང་པའི་སྐབས་ ལམ་སྲོལ་སྙིངམ་ཚུ་ལུ་ ཕན་གནོད་ག་དེ་སྦེ་བྱུང་དོ་ག་བརྟགས་ཞིང་དཔྱད་དེ་ གནང་ཚུགས་པ་ཅིན་ ལེགས་ཤོམ་འོང་ནི་ཨིན་པས།

གྲུབ་འབྲས།

དེ་སྦེ་ ལོ་ངོ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ ཚར་རེ་རྐྱབ་སྲོལ་ཡོད་མི་བོང་ཀོ་འདི་ དུས་ཚོད་གྱུ་ལུ་མ་རྐྱབ་པ་ཅིན་ གཡུས་ཁ་ལུ་ ལོ་མི་ལེགས་ནི་དང་ ཆར་ཆུ་དུས་ལུ་མ་འབབ་ནི་ ནཱ་ཚཱ་ཚུ་འབྱུང་ནིའི་ཉེན་ཁག་ཡོདཔ་ཨིནམ་དང་། བོང་ཀོ་འདི་ དུས་ཚོད་གྱུ་ཀྲིག་ཀྱི་སྦེ་རྐྱབ་པ་ཅིན་ གཡུས་ཁ་ལུ་ ལོ་ཕྱུག་རྟག་ཏུ་ལེགས་ ཆར་ཆུ་དུས་སུ་འབབ་ མི་ནད་

དང་ཕྱུག་ནད་ཚུ་ ག་ར་རྒྱུན་ཆད་དེ་ དགའ་སྐྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལུ་ ལོངས་སྤྱོད་ཚུགས་པའི་དགོས་པ་ ཁྱད་པར་ཅན་ཚུ་ཡོད་ཟེར་བཤད་ནི་འདུག [26]

དེ་ལས་མཇུག་རང་ དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཡོན་ (གླུ་ཆ) འདི་འབད་བ་ཅིན་ ཁྱིམ་ནང་གི་མི་གི་ཁ་གྲུངས་དང་འབྲེལ་ ཁྱིམ་གཅིག་ནང་མི་གསུམ་ཡོད་པ་ཅིན་ ཆུམ་ཅང་བྲེ་གསུམ་དང་ མི་གཉིས་ལས་མེད་པ་ཅིན་ ཆུམ་ཅང་བྲེ་གཉིས་རེ་སྤྲེ་ ཁྱིམ་ནང་གི་མི་གི་མང་ཉུང་དང་འབྲེལ་འཇལ་དགོ་ཟེར་ ཁོང་གཡུས་ཁའི་མི་ཚུ་གིས་བཤད་ནི་འདུག། །།

རྒྱབ་རྟེན་དཔེ་དེབ།

རྫོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས། (༢༠༠༣) *ཕ་ཇོ་འབྲུག་སྒོམ་ཞིག་པོའི་རྣམ་ཐར་ཐུགས་རྗེའི་ཆུ་རྒྱུན།* ཀེ་ཨེམ་གྲི་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།
དགེ་འདུན་རིན་ཆེན། (༢༠༠༩) *ལྷོ་འབྲུག་ཆོས་འབྱུང་བློ་གསར་རྣ་བའི་རྒྱན།* ཀེ་ཨེམ་གྲི་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།
ཀུན་བཟང་འཕྲིན་ལས། (༢༠༠༤) *དད་པའི་ས་བོན།* ཀེ་ཨེམ་གྲི་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།
ཀུན་བཟང་འཕྲིན་ལས། (༢༠༠༥) *རྫོང་ཁའི་ཚིག་མཛོད།* ཀེ་ཨེམ་གྲི་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།
མཛད་པ་པོ་དང་ (ལོ་མེད) དགྲ་ལྷའི་ཚིག།

[26] དཔའ་བོ་བགྲེས་དཔལ་འབྱོར། ཨཔ་ཀུན་ལེགས་བསྟན་འཛིན་དང་། ཨམ་དབང་མོ། དམངས་མི་བགྲེསཔ་ཚེ་རིང་། ཨཔ་རྒྱལ་མཚན། ཨཔ་ནོར་བུ་